

I. Vyhnanství

Tom postával sám na zápraží u zadních dveří, a jestliže dovolil, aby mu po tváři stekly slzy, byly to slzy hněvu. Na rozloučenou přejel pohledem po zahradě a byl vzteky bez sebe, že ji musí opustit – stejně jako Péťu. Měli přece v plánu užít si tu o letošních prázdninách spoustu zábavy.

Domy ve městě mají zpravidla jen malou zahrádku a ani zahrada Longových nebyla žádnou výjimkou. Na jednom kousku půdy rostla zelenina, další byl vyhrazen pro trávník, pak tu byl jeden květinový záhonek a pás

zarostlý plevelem, který uzavíral plot. Právě u plotu rostla jablona. Byl to velký strom, ale nesl jen velmi málo ovoce, a díky tomu měli oba kluci odjakživa dovoleno na něj lézt, jak se jim zachtělo. Letos o prázdninách si ve větvích jabloně chtěli postavit domeček.

Tom to všechno chvíli upřeně pozoroval a pak zašel zpátky do domu. Když procházel kolem schodiště, zavolal nahoru: „Ahoj, Péťo!“ V odpověď se ozval chraplavý hlas.

Vyšel ven před vchodové dveře, kde už čekala maminka s kufříkem. Natáhl se, že si ho od ní vezme, ale paní Longová kufr nedala hned z ruky. Potřebovala, aby si Tom nejdřív poslechl, co mu chce říct. „Tome,“ spustila, „já vím, že nejsi rád, že odsud musíš kvůli spalnicům tak narychlo odjet, ale věř mi, že ani my z toho nemáme žádnou radost. Mně i tatínkovi se po tobě bude stýskat a Péťovi zrovna tak. Asi je ti jasné, že když je Péťa nemocný, žádná zábava ho tu rozhodně nečeká.“

„Neřekl jsem, že se tu beze mě budete všichni skvěle bavit,“ opáčil Tom. „Řekl jsem jen to, že –“

„Pšt!“ špitla maminka a sklouzla pohledem na silnici, na auto, které tu zastavilo, a na muže sedícího za volantem. Podala Tomovi kufřík a sklonila se nad něj. Povytáhla mu vázanku, aby zakrývala knoflíček u krku. Ráda by ho připravila na to, co ho v nadcházejících týdnech čeká, a tak s ústy jen pár centimetrů od Tomových uší zašeptala: „Tome, miláčku... nezapomeň, že se musíš chovat jako host, a snaž se – jak jen ti to mám říct? – snaž se být *hodný*.“

Dala Tomovi pusu, zlehka jej popostrčila směrem k autu a společně vykročili. Tom si šel sednout a paní Longová obrátila svou pozornost k řidiči. „Pozdravuj ode mě Gwen, Alane,“ řekla, „a pověz jí, že jsme vám oběma

moc vděční, že si Toma tak narychlo berete k sobě. Je to od vás opravdu laskavé, vid, Tome?"

„Opravdu laskavé,“ zopakoval Tom zatrpkle.

„Jakmile se v domě objeví nemoc,“ pokračovala paní Longová, „vždycky je tam najednou těsno.“

„Jsme rádi, že můžeme pomoci,“ řekl Alan a nastartoval motor.

Tom si stáhl okénko, u něhož stála matka. „Tak tedy ahoj!“

„Ach, Tome!“ trásly se jí rty. „Mrzí mě, že ti prázdniny začínají takhle nešťastně!“

Auto se dalo do pohybu. Tom musel svou odpověď zakřičet: „Býval bych měl radši spalničky spolu s Pétou. Mnohem radši!“

Tom naštvaně zamával mamince na rozloučenou a pak, nedbaje na možné důsledky, zamával i zarudlému obličejí nalepenému na okno dětského pokoje. Paní Longová vzhledla nahoru, aby se podívala, kam Tom mává, a rozhodila ruce v zoufalém gestu – Péta měl nākázáno ležet celý den v posteli – a spěchala dovnitř.

Tom vytáhl okýnko zpátky nahoru a za nepřátelského ticha se opřel do sedadla. Strýc si odkašlal a řekl: „No, doufám, že spolu budeme vycházet dobře.“

Nebyla to otázka, a tak na to Tom nic neodpověděl.

Věděl, že to není slušné, ale své chování si před sebou dokázal obhájit: strýčka Alana neměl moc rád a nechtěl ho mít rád vůbec. Vlastně by byl radši, kdyby k němu byl strýc krutý. „Kéž by mě bil,“ pomyslel si Tom, „to bych mohl utéct domů a maminka s tatínkem by řekli, že jsem dobře udělal, karanténa nekaranténa. Ale já vím, že se mě nikdy ani nepokusí udeřit. A teta Gwen – ta je ještě horší, protože má ráda děti a je milá. Budu se s nimi několik týdnů tísnit v malém bytě...“ Nikdy dřív u strýčka

s tetou nebyl, ale věděl, že bydlí v bytě, ke kterému nepatří žádná zahrada.

Jeli mlčky. Cestou projížděli historickým městečkem Ely, ale zastavili tam jen na chvíli, během níž strýc Kitson skočil pro pohlednici s obrázkem věže místní katedrály. Koupil ji pro Toma. Ten se ale cítil ukřivděně, protože si nesměl na věž vylézt – strýček mu velice rozumně vysvětlil, že o něčem takovém teď nemůže být ani řeč, protože Tom je kvůli spalničkám v karanténě. Nemůže být doma s Pétou, aby se od něj nenakazil, a mezi jinými lidmi taky nesmí, pro případ, že by už Pétovy spalničky přece jen chytil. Oba Kitsonovi už naštěstí spalničky prodělali.

Z Ely pokračovali přes blata do Castlefordu a odsud ještě kus za město až ke Kitsonovým. Bydleli ve velkém domě, který byl rozčleněn na byty. Kolem dokola stály novější a menší domky a obklopovaly jej mořem arkýřových oken, štítů a věžiček. Byl to jediný velký dům široko daleko – podlouhlý, jednoduchý, ponurý.

Alan Kitson zatroubil na klakson a odbočil na příjezdovou cestu – tedy jestli se tomu tak dá říkat, protože to byla jen velmi krátká cesta. „Mám za to, že dřív tu bývalo víc místa, dokud nepostavili ty domy naproti. Kvůli nim pak museli rozšířit silnici.“ Zastavil před vchodovými dveřmi, vedle nichž stál z každé strany sloup. Ve dveřích se objevila rozesmátá teta Gwen, která už se nemohla dočkat, až dá Tomovi pusku. Vedla ho dovnitř a strýc Alan s kufrem šel hned za nimi.

Pod nohama Tom ucítil studené kamenné dlaždice a nasál zápach starého prachu, který se nikdo neobtěžoval utřít. Rozhlédl se kolem a po zádech mu přeběhl mráz.

Hala velkého domu nebyla ošklivá nebo zanedbaná, ale působila nevlídně. Chodba ve tvaru písmene T, z níž

vedlo nahoru schodiště, byla srdcem celého domu. Bylo to ale prázdné srdce, chladné a mrtvé. Na vysoké, šedé stěny někdo připevnil barevné plakáty z cest. V rohu stál zapomenutý koš s prádlem a se seznamem toho, co si jeho majitel nechal vyprat. U zadních dveří byly vyskládané prázdné lahve se vzkazem pro rozvozce mléka. Všechny tyhle věci působily, jako by ani do chodby nepatřily. Chodba zůstávala prázdná a tichá – tichá až na hlas tety Gwen, která nepřestávala brebentit o Tomově mamince a Pěfových spaličkách. Když se na okamžik odmlčela, Tom uslyšel, že je tu také jeden zvuk, který se ozývá bez přestání: tik, tak a zase tik starodávných pendlovek.

„Ne, ne, na ty, Tome, nesahej,“ řekla teta Gwen, když se Tom otočil směrem k hodinám. Ztišila hlas. „Patří staré paní Bartolomeusové z horního bytu. Je na ně dost choulostivá.“

Tom nikdy předtím neviděl, jak to vypadá uvnitř pendlovek, a napadlo ho, že později, až u toho nikdo nebude, by je mohl přijít prozkoumat. Jistě se nic nestane, když se jenom podívá. Stál teď k hodinám zády, nenápadně pokračoval v hovoru s tetou a zajel nehty pod dvířka od skříňky s kyvadlem, aby to vyzkoušel...

„Proč si paní Bartolomeusová nevezme ty hodiny k sobě nahoru, když je na ně tak choulostivá?“ zeptal se Tom. Zlehka zabral nehty, ale dvířka nepovolovala.

„Protože jsou zezadu přišroubované ke zdi a hřebíky jsou do nich zarezlé,“ odpověděla teta Gwen. „Běž od nich, Tome. Pojď nahoru na čaj.“

„Jé aha!“ ozval se Tom, jako kdyby si nevšiml, že u hodin celou dobu stojí. Udělal krok stranou. Dvířka byla zamknutá.

Šli po schodech nahoru do bytu Kitsonových, když uslyšeli, jak za nimi pendlovky majestátně odbíjejí jednu

hodinu. Strýček Alan se zamračil a pronesl o hodinách nějakou uštěpačnou poznámku. Na ciferníku byl správný čas – ručičky ukazovaly pět hodin, což odpovídalo – ale odbíjení se přesným časem většinou neřídilo. Strýc poznamenal, že se na něj nedá vůbec spolehnout. Zvuk odbíjení byl navíc tak pronikavý, že se o nespolehlivosti hodin přesvědčoval i v noci, když už ležel v posteli.

Došli do prvního patra, kde Kitsonovi bydleli. Odsud stoupaly nahoru další schody k podkrovnímu bytu paní Bartolomeusové, jíž patřily pendlovky a spolu s nimi i celý dům. Byla paní domácí Kitsonových i všech ostatních nájemníků velkého domu.

„Tak tohle je náš byt, zlatíčko,“ pokynula Tomovi teta Gwen, „a tady je pokoj pro hosty – tvůj pokoj. Dala jsem ti tam květiny a taky knížky, aby sis mohl číst.“ Usmála se na něj a na očích jí bylo vidět, jak moc si přeje, aby se tu Tomovi líbilo.

Tomův pokoj měl vysoký strop, ale jinak byl celkem malý. Kromě dveří, kterými sem s tetou vešli, tu byly ještě jedny podobné. Okno bylo velké a mělo širokou okenní tabuli – bylo to jedno z těch, které Tom viděl zvenku. Měl v plánu chovat se jako vděčný host, ale –

„Ale vždyť to okno je zamřížované!“ vybuchl. „Tohle je pokojík pro miminko! Já nejsem žádné mrně!“

„Ale jistě že ne, jistě že ne!“ vykřikla teta Gwen zrovna tak rozčileně. „To s tebou nemá co dělat, Tome. V tomhle okně byly mříže, už když jsme se sem nastěhovali. Stejně tak byly i v koupelně.“

Tomovu nedůvěřivost se ale nepodařilo tak docela rozptýlit.

Teta jej nechala na chvíli o samotě, aby si mohl vybalit věci, a šla nachystat svačinu. Tom se rozhodl prohlédnout si pokoj pozorněji. Ty druhé dveře vedly do komory s oblečením. Všechny knížky byly jen školní holčičí

příběhy z dětství tety Gwen. A především tu byly ty mříže – mříže jako v okně pokojíku pro malé děti, to mohla teta vysvětlovat, jak chtěla.

Svačina ale Tomovi trochu zlepšila náladu. Teta přichystala čaj s domácími scony – malými sladkými bocháňky, které se v Anglii podávají se smetanou a jahodovým džemem. K tomu ještě byla vajíčka natvrdo. Jak teta sama říkala, byla dobrá kuchařka a vaření ji moc bavilo. Měla v plánu synovce svými dobrotami rozmazlovat po celou dobu návštěvy.

Po svačině napsal Tom dopis mamince, aby věděla, že ke Kitsonovým dorazil v pořádku. K dopisu přiložil pohlednici pro Péťu, na níž bratrovi vyložil, jak se věci mají. „Doufám, že s tvými spalničkami je to už lepší,“ napsal. „Tohle je fotka věže katedrály v Ely.“ (Tom věděl, že toto bude Péťu zajímat – zdolávat věže kostelů oba kluky bavilo stejně tak jako lézt na stromy.) „Projížděli jsme Ely, ale jít na věž mi s. A. nedovolil. Dům je tu rozdělený na byty a nemá žádnou zahradu. Na okně mého pokoje jsou mříže, ale t. G. tvrdí, že je to nedopatření. Jídlo je tu dobré.“

Když si to po sobě Tom přečetl, rozhodl se, že poslední větu podtrhne, aby byl k tetě spravedlivý. Vzkaz opatřil svým speciálním podpisem – nakreslil kocoura s dlouhým tělem, protože jeho jméno, Tom Long, se dalo vyložit právě jako „dlouhý kocour“.

Když Tom kocourovi kreslil fousy, uslyšel zespoda zvuk starých pendlovek. Ano, byly slyšet tak zřetelně, že se dalo snadno spočítat, kolikrát udeřily. Tom úde-ry spočítal a ušklíbl se. Už zase odbíjely špatně – úplně nesmyslně.

II. Hodiny odbíjejí třináct

Odbíjení starých pendlovek Toma provázelo pořád, zejména v noci, když bylo jinak ticho a všichni ostatní spali. Jenom on byl vzhůru. Chodil do postele ve stejnou dobu jako obvykle, ale potom zůstal několik hodin ležet vzhůru nebo v polospánku. Nikdy dřív v životě nespavostí netrpěl a ani teď mu to nešlo na rozum. Napovědět mu mohlo napětí a neklid, které cítil v žaludku. Někdy se

stalo, že začal podřimovat, a v polospánku se mu zdálo, že se z něj staly dvě bytosti. Jedna z nich nechtěla za nic usnout a sobecky ve spánku bránila i té druhé, a to tak, že jí mumlala cosi o šlehačce, krevetové omáčce, rumovém másle, domácí majonéze a dalších vydatných jídlech, které teď tvořily Tomův jídelníček. Když se Tom ze sna probudil, byla to pro něj úleva.

Důvodem Tomovy nespavosti bylo kulinářské umění tety Gwen – tedy vedle nedostatku pohybu. Tom musel trávit celé dny doma, luštit křížovky a skládat puzzle. Nesměl jít ani otevřít, když přivezli mléko, aby od něj náhodou chudák mlékař nechytil spalničky. Pohyb měl jen tehdy, když pomáhal tetě Gwen v kuchyni s vařením těch bohatých a sytých jídel – bohatších a sytějších, než jaká kdy viděl.

Tom neměl tušení, proč nemůže spát, ani co by se s tím dalo dělat. Nikdy ho ale nenapadlo, aby si na to stěžoval. Nejdřív zkusil, jestli neusne nad holčičími příběhy tety Gwen. Ukázalo se však, že tak nudné, aby při jejich čtení upadl do spánku, zase nejsou. Tom to ale hned nevzdával a strýček Alan jej pak přistihl půl hodiny před půlnocí, jak pořád čte. Byl z toho pořádný poprask. Tom musel slíbit, že jakmile nastane čas jít spát, nebude si v posteli číst déle než deset minut, a až mu teta přijde popřát dobrou noc a zhasnout, už si znovu nerozsvítí. Toma nijak zvlášť netrápilo, že nemůže pokračovat ve čtení příběhů, ale potmě se dlouhé hodiny vlekly ještě více.

Jedné noci Tom jako obvykle ležel v posteli a nemohl usnout. Rozčilovalo ho, že musí být ve tmě, když přitom strýček s tetou sedí ve vedlejším pokoji, čtou si, povídají si a vůbec si dělají, co se jim zachce, a krásně jim na to v obýváku svítí světlo. Zato *on* byl tady, nespal ani trochu, ale nemohl dělat vůbec nic. Připadalo mu, že nocí,